

april 2012 nr.5

De Steenkapper

j.wijdemans@hetnet.nl

Opa Leonardus Josephus Wijdemans

Opa Wijdemans is geboren in Helmond op 11 januari 1875, in wijk A. Zijn vader staat dan te boek als metselaar. Opa is de oudste van de vijf kinderen uit dit huwelijk met Maria Elisabeth van Deun. Van overige vier kinderen wordt alleen Gordina Johanna ouder dan 12 jaar. Zij huwt later met Josephus de Groot. Enkele dagen na opa zijn 6e verjaardag, overlijdt zijn moeder. Een goed jaar later, in maart 1882, hertrouwt zijn vader met Helena Delen. Met haar krijgt hij 13 kinderen, daarvan halen er tien geen één het jaar. Een haalt net iets meer dan twee jaar. Over blijven dan Maria Godefrida en Elisabeth Francisca die respectievelijk trouwen met Johannes van Berkel en Adrianus de Groot. Het gezin verhuist tussen april en oktober 1889 naar Tilburg. In Tilburg worden zes van de dertien kinderen geboren. Bij de verhuizing naar Tilburg is opa 14 jaar. Mogelijk dat hij op die leeftijd is gaan werken als Steen-

houwersjongen bij de Fa. Petit in de Langestraat in Tilburg. Léandre Petit heeft "Steenhouwerij Petit" opgericht. Hij was geboren in het Belgische plaatsje Archenne. Bij zijn huwelijk in 1867 woonde hij zelf al in Tilburg maar zijn ouders nog steeds in België. Zijn vader was daar schoenmaker. Hij zelf stond al te boek

als Steenhouwer, dus het kan best zijn dat het bedrijf rond 1867 is opgericht. Hij woont met zijn gezin in de Stationsstraat. Zijn zoon Guillaume heeft het bedrijf voortgezet. Terwijl op hun beurt Guillaume's zonen Léander en Gustaaf de zaak hebben voortgezet. Het bedrijf is in 1976 geliquideerd omdat er geen opvolging was (er was geen interesse bij hun kinderen). De gebouwen en de grond zijn verkocht aan de gemeente Tilburg.

Opa is op een zeker ogenblik gaan werken als metselaar. Wanneer precies is mij niet bekend, maar bij zijn huwelijk in 1903 (hij is dan 28 jaar) staat hij te boek als metselaar. Het is haast

zeker dat hij dat geleerd heeft bij een andere metselaar, mogelijk bij zijn vader, want een metselcursus bestond toen nog niet in Tilburg en omgeving.

Metselcursus Ambachtsschool, rechts 3^e van achteren opa Wijdemans.
Ook ome Janus staat hier op.

Opa Wijdemans werkte bij aannemersbedrijf Broens. Hij moet een goed vakman geweest zijn, want zijn baas heeft hem gevraagd een metselcursus op te zetten. Er was op dat moment een ernstig tekort aan geschoolde metselaars. Na enige aarzeling en na een bezoek aan een ambachtsschool in Haarlem, heeft hij toegestemd. Zo heeft hij de eerste

metselcursus in Tilburg opgezet aan de ambachtsschool in Tilburg aan de Spoorlaan waar nu het Noordbrabants Natuurmuseum is gevestigd. Het was een tweejarige cursus die in 1919 is begonnen en eindigde in 1921. Ook ome Janus nam deel aan deze eerste cursus. Opa heeft dit niet lang gedaan want in 1923 tekent hij een overeenkomst met de "Bouwassociatie Tilburg". Hij brengt f400,- in en daarmee is hij aannemer. In die zelfde tijd komt pastoor Klijn aan opa vragen of hij een gedeelte van een bepaalds karwei aan de kerk van Margaretha à la Cocq wil afmaken omdat de aannemer failliet was gegaan. Maar..... hij moest het wel voor niets doen.

Bouw Odulphuslyceum, staande 4e van links opa Wijdemans,
staande 6e van rechts ome Janus.

Opa moet toen gezegd hebben dat hij 11 mondjes moest openhouden en dat de zon voor niets opging. Hij zou het karwei wel afmaken maar alleen tegen betaling. Blijkbaar is het zo geschied.

Hoe lang het aannemersbedrijf van opa heeft geduurd is me onbekend, maar op een gegeven moment is de zaak failliet omdat de penningmeester er met de kas van door was gegaan. Vervolgens is hij waarschijnlijk weer bij aannemer Broens gaan werken. Want hij is tijdens de bouw van het Odulphuslyceum (1929-1930) aan de huidige Noordhoekring, uitvoerder voor de Fa. Broens, ook ome Janus werkte daar.

Decor geboortehuis Peerke Donders.
1^e rechts ome Tino, 2^e rechts opa Wijdemans

geboortehuis waaraan ook ome Tino zijn deel had. Mogelijk zorgde hij, als elektricien, voor de lichteffecten. Het werd een waar spektakel stuk waaraan 200 spelers en zangers deelnamen. En als je de kranten van die tijd moet geloven kwamen er bussen vol belangstellenden naar Tilburg. Dat moet vlak voor zijn 65^e verjaardag geweest, want in januari 1940 werd hij 65 jaar. Of hij toen al gestopt is met werken geloof ik niet want bij de V1 inslag op 1 februari 1945 op Mariëngaarde heeft opa geholpen bij het dak van de kapel om die provisorisch te dichten. Toen hij op het dak stond met een dakplaat werd hij door de wind met plaat en al er af gewaaid. Gevolg: verscheidene gebroken ribben. Met andere woorden, toen werkte hij nog.

In 1937 is het 50 jaar geleden dat Peerke Donders is overleden. Ter gelegenheid daarvan werd er op de hoek van de Bredaseweg en de Berkdijksestraat een spektakelstuk opgevoerd over het leven van Peerke Donders. Daarvoor moesten er decors gebouwd worden. Er werden o.a. hutjes van de melaatsenkolonie in Batavia nagebouwd en het geboortehuis van Peerke in Tilburg. Opa tekende voor het

Op 2 augustus 1953 vond de viering van de Gouden bruiloft plaats. De achterplaats werd overdekt met zeilen en het washok werd een tijdelijke keuken. Op de zg. speelplaats achter het huis aan de Van Dijkstraat werd een foto gemaakt van alle aanwezige kleinkinderen. Aangezien de kleinkinderen niet aanwezig mochten zijn bij de avondactiviteiten kregen zij op een zondag daarna een gezamenlijk uitje naar de Tilburgse Dierentuin aan de Bredaseweg. In 1955 werd opa gehuldigd (met vier anderen) met zijn 60 jarig lidmaatschap van

de Katholieke Bouwvakarbeidersbond St.Joseph afd. Tilburg. Als je weet dat deze afdeling is opgericht op 15 mei 1895, is opa waarschijnlijk een van de mede oprichters geweest. En als laatste overlijdt opa op 14 juli 1960 en werd begraven op het kerkhof aan de Laarstraat. Toen oma op 20 januari 1967 overleed, werd zij bijgezet in het graf. Ondanks dat de grafrechten niet meer betaald worden, was het graf op Allerzielen 2011 nog steeds aanwezig.

Joseph Wijdemans (Antzn)